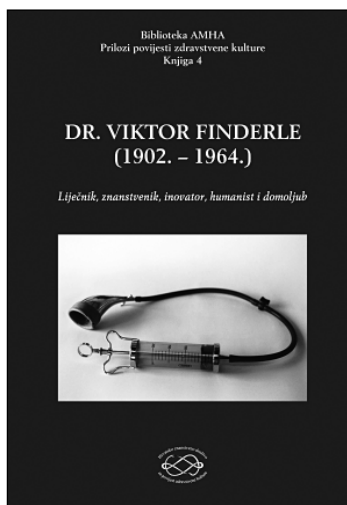

DR. VIKTOR FINDERLE (1902.–1964.)

Liječnik, znanstvenik, inovator, humanist i domoljub

Biblioteka AMHA, urednik: Ante Škrobonja, Hrvatsko znanstveno društvo za povijest zdravstvene kulture, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2009.

Četvrta knjiga Biblioteke AMHA – Zbornik radova 3. znanstvenog skupa Rijeka i Riječani u medicinskoj povijesnici, održanog 7. prosinca 2002. prigodom 100. obljetnice rođenja dr. Viktora Finderlea i 50. obljetnice patentiranja njegova vakuum ekstraktora.

Zbornik sadrži 178 stranica, predgovor, šest dobro koncipiranih radova (11 autora), bibliografiju dr. Viktora Finderlea, izbor iz bibliografije, zapis iz Riječkog lista od 7. ožujka 1954. – Dopis dr. Viktora

Finderlea o potrebi otvaranja Medicinskog fakulteta u Rijeci te preslike 32 dokumenta i fotografije iz obiteljske pismohrane.

Prvi rad u Zborniku, autora Aleksa Finderlea i Arnolda Finderlea *Od predaka do nasljednika*, predstavlja viđenje unuka dr. Viktora Finderlea njegove obitelji i njega samoga, pri čemu se isprepleću osobna sjećanja članova obitelji s povijesnim činjenicama, a obuhvaćeno je razdoblje od prvih poznatih predaka do najmlađeg potomstva.

Iz rada Manon Giron, *Dr. Viktor Finderle – putovi školovanja*, saznaje se da je nakon završetka Pučke škole u Zametu bio upisan 1913. u Kraljevsku veliku gimnaziju u Sušaku. Godine 1921. upisao je Studij medicine na Kraljevskom sveučilištu S.H.S. u Zagrebu gdje je diplomirao 1927.

U radu *Viktor FINDERLE stručnjak i javni djelatnik*, Vladimir Uremović i Ivan Vukelić govore o njemu kao o vrsnom porodničaru i ginekologu, ratnom kirurgu, medicinskom inovatoru i istaknutome javnom djelatniku. Najznačajnija je FINDERLEOVA inovacija originalni model vakuuma ekstraktora koji je počeo primjenjivati u Riječkom rodilištu 1949. godine.

Duje Vukas, Karmen Baričević Vukas i Duje Vukas ml. u članku *Na tragu kirurškog znanja i ratnih kirurških iskustava dr. Viktora FINDERLEA* daju osvrt na njegovu kiruršku djelatnost, posebno s gledišta problematike ratne kirurgije. Razmatraju njegove ratne zabilješke iz kojih izniče *sva širina njegove ličnosti, široko medicinsko znanje, hrabrost, osobiti intelektualni pogledi te njegova humanost i rodoljublje*.

U radu *Vakuuma ekstraktor*, autor Lovro Mirošević podsjeća da je ekstraktor bio napravljen u obliku roga, zakrivljen u smjeru crte prolaznice porodnog kanala, a vakuum se postizao ručnom štrcaljkom od 200 ml. FINDERLEOV ekstraktor u nas nije šire prihvaćen, za razliku od nekih drugih zemalja, a s vremenom su ga potisnuli suvremeniji modeli. U današnje doba vakuum ekstraktor sve se rjeđe primjenjuje za operativno dovršavanje vaginalnog poroda.

Dr. Viktor FINDERLE – jedan od pionira riječke onkologije, tema je rada Predraga Pavlovića i Ivana Pavlovića. Svoja saznanja o radium terapiji dr. Viktor FINDERLE usavršio je u Parizu. Stečeno znanje omogućilo mu je da nakon Drugoga svjetskog rata postojeći Institut u Riječkoj bolnici reorganizira u Radium odjel i nastavi uspješno primjenjivati radium terapiju u idućih desetak godina.

Zbornik radova *Dr. Viktor FINDERLE (1902.–1964.)* doprinos je medicinskoj, a posebno opstetričko-ginekološkoj historiografiji. Svakako ga valja preporučiti studentima medicine, specijalizantima i specijalistima iz ginekologije i opsteticije, ali i ratne kirurgije i onkologije, polaznicima poslijediplomskih studija iz perinatologije, primaljstva te povjesničarima medicinskih znanosti. Zainteresiranima se preporučuje i čitanje originalnih stručno-znanstvenih članaka.

Značajna je stručna i znanstvena vrijednost ovog Zbornika koji ocrta medicinska i povijesna zbivanja polovicom prošlog stoljeća kroz život i djelo dr. Viktora FINDERLEA. *Riječ je neosporno o velikom praktičaru i znanstveniku s pratećim respektabilnim bibliografskim opusom u domaćoj i vrhunskoj svjetskoj periodici*, kako je naveo u Predgovoru Zbornika njegov urednik prof. dr. sc. Ante Škrobonja, predsjednik Hrvatskoga znanstvenog društva za povijest zdravstvene kulture.

Prof. dr. sc. Aleksandra Frković